

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» для здобувачів вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** спеціальності **053 Психологія** освітньої програми **Психологія**.

Розробники: Шелевер О.В., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри психології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
психології

протокол № 14 від «30» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри проф. Михайлишин У.Б.

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 9 від «30» серпня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії проф. Попадич О.О.

©Шелевер О.В., 2022р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	3	3
Кількість модулів –2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2,9 аудиторних –44/12 самостійної роботи студента – 46/78	5	5-6
	Лекції:	
	30	8
	Практичні (семінарські):	
	14	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» є розкриття психологічних закономірностей та механізмів навчання і виховання, психологічних особливостей педагогічної діяльності, а також формування практичних умінь та навичок здійснювати психологічний супровід навчально-виховного процесу з дітьми різних вікових категорій.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК11. Здатність зберегти та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):

- СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
- СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- СК3. Здатність до розуміння природи поведінки діяльності та вчинків.
- СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
- СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту
- СК11. Здатність дотримуватись норм професійної етики
- СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
OK1	Історія та культура України
OK2	Ділова українська мова
OK3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)
OK6	Сучасні напрями зарубіжної психології
OK8	Основи біології та генетики людини
OK9	Анатомія та еволюція нс людини
OK10	Психофізіологія
OK14	Вступ до спеціальності
OK15	Загальна психологія
OK16	Практикум із загальної психології
OK4	Філософія
OK7	Зоопсихологія та порівняльна психологія
OK12	Психологія навчальної діяльності
OK17	Експериментальна психологія
OK18	Соціальна психологія
OK19	Вікова психологія
OK11	Філософія психології
OK13	Інформатика та математико-статистичні методи аналізу в психології
OK24	Історія психології
OK25	Диференціальна психологія
OK32	Основи психологічної практики

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми **Психологія**, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	ПР1
Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно- комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	ПР3
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	ПР10
Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	ПР13
Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	ПР15
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	ПР17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Педагогічна психологія»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати та пояснювати психологічні основи навчання, навчання та учіння на різних вікових етапах розвитку особистості; психологічні закономірності процесів виховання і самовиховання особистості в онтогенезі; механізми та закономірності засвоєння учнями соціокультурного досвіду, його структурування та збереження в індивідуальній свідомості учня; зв'язки між рівнем інтелектуального і особистісного розвитку учня та формами і методами впливу на його навчання та виховання; ідентифікувати психологічні проблеми організації та управління учбовою діяльністю учнів і вплив цих процесів на їх інтелектуальний, особистісний розвиток, учбово-пізнавальну активність та пропонувати шляхи їх розв'язання.	ПР1
Здійснювати пошук інформації щодо предмету і завдання педагогічної психології; методологічних принципів та методів дослідження педагогічної психології; психолого-педагогічних моделей провідних типів сучасного навчання; особливостей вітчизняного та зарубіжного підходів до наукового розуміння психологічних принципів, закономірностей і методів ефективного виховання особистості; психологічної структури, вікових особливостей і детермінант ефективного розвитку навчальної діяльності людини; наукового змісту психолого-педагогічної компетентності педагога, провідних чинників становлення фахівця в сучасній освітній системі з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	ПР3
Логічно, доступно формулювати думку щодо основних методичних засобів дослідження практичних психолого-педагогічних проблем в індивідуальній практиці; діагностичних засобів для визначення педагогічних проблем навчання та виховання учнів; дискутувати, обстоювати власну позицію у застосуванні здобутих знань, вмінь та навичок з метою аналізу психолого-педагогічних проблем суб'єктів педагогічного процесу, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	ПР10
Взаємодіяти, вступати у комунікацію, організовувати дослідження педагогічного процесу відповідно до методологічних засад; складати психолого-педагогічну характеристику учня; толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності, активізувати особистісний та творчий потенціал учасників навчально-виховного процесу.	ПР13
Організовувати власне навчання щодо подальшого професійного й особистісного розвитку відповідно до вимог, змісту і функцій професійної діяльності психолога; знати основи самоактуалізації та саморегуляції психолога; здійснювати профілактику професійного вигорання; демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення.	ПР15
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, знати особливості педагогічної діяльності і особистості вчителя, як організатора навчально-виховного процесу; психологічні умови ефективності педагогічного спілкування, стилів педагогічної діяльності; здійснювати порівняльний аналіз психологічних концепцій, теорій, дослідницьких підходів педагогічної психології; діагностувати рівень та якість засвоєння навчального матеріалу; діагностувати рівень вихованості школярів; здійснювати психологічний аналіз поведінкових проявів учнів, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	ПР17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- опитування на практичних заняттях;
- виконання самостійної роботи;
- виконання індивідуальних завдань;
- контрольні роботи у письмовій формі;
- підготовка реферату, есе;
- змістове наповнення електронної презентації;
- усна відповідь на запитання.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: поточний контроль здійснюється в усній та письмовій формах.

Оцінка поточного контролю знань студентів виставляється за трьома складовими:

➤ поточне оцінювання, при цьому оцінка виставляється за теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певної теми, за результатами тестування, відповідей на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, виробничих ситуацій.

➤ систематичність та активність роботи студента протягом семестру, при цьому оцінюється рівень знань продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях, активність при обговоренні дискусійних питань, систематичність виступів на семінарах, підготовки та відвідування занять.

➤ самостійна та індивідуальна робота передбачає виконання домашніх письмових завдань з опрацювання психологічної літератури, написання рефератів, ведення психологічного словника, складання тестів тощо, при цьому оцінюється якість виконання самостійної навчальної роботи (зовнішнє оформлення, своєчасність виконання, ретельність тощо).

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота у письмовій формі.

Модульна контрольна робота передбачає завдання різного ступеня складності: тестові, репродуктивні та творчі завдання.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік в усній формі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання, самостійна та індивідуальна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5		
10	10	10	10	10	50	100

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання, самостійна та індивідуальна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6-7	T8-9	T10-11	T12-13	T14-15		
10	10	10	10	10	50	100

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (заочна форма навчання)

Поточне оцінювання, самостійна та індивідуальна робота					Підсумковий контроль	Сума
T1-T3	T4-T6	T7-T9	T10-T12	T13-T15		
5	10	10	5	10	60	100

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	3	20	4	20
Систематичність роботи та активність студента	1	2	1	2
Опрацювання психологічної літератури	1	4	1	4
Ведення психологічного словника	1	2	1	2
Складання тестів	1	6	1	6
Презентація	1	8	1	8
Реферат	1	4	1	4
Есе	1	4	1	4
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни (заочна форма навчання)

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	1	8	1	8
Систематичність роботи та активність студента	1	2	1	2
Опрацювання психологічної літератури	1	5	1	5
Ведення психологічного словника	1	5	1	5
Складання тестів	1	5	1	5
Презентація	1	5	1	5
Реферат	1	5	1	5
Есе	1	5	1	5
Поточне оцінювання		40		40
Підсумковий контроль		60		60
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота оцінюється в 50 балів та складається з трьох завдань різного рівня складності.

Завдання першого рівня – складаються з тестових завдань, які сприяють більш глибокому і осмисленому засвоєнню програмного матеріалу та спрямовані на розвиток навичок вільного оперування психологічними знаннями. Перше завдання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінено у 15 балів.

Завдання другого рівня – покликане оцінити знання з тематичної проблематики відповідного модулю, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на практичних заняттях. Залежно від обсягу, послідовності викладу і орієнтування у тематичному матеріалі, друге завдання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінено у 15 балів.

Завдання третього рівня – має творчо-аналітичний характер. Залежно від обґрунтованості аргументів і суб'єктивних висновків здобувача з визначеної проблематики, третє завдання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінено у 20 балів.

Підсумкова оцінка за модуль виставляється за результатами оцінювання окремих видів навчальної роботи на практичних заняттях та модульної контрольної роботи з дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне результатів 2-х модулів та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі екзамену, що передбачено робочим навчальним планом.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

У «Положенні про порядок та методiku проведення семестрових (курсoвих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті», що затверджено Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. вказано, що ключовою проблемою визначення рівня знань студентів під час проведення екзаменів та заліків є критерії оцінок. При цьому необхідно керуватися таким:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмний матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмним матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Вступ до педагогічної психології.

Тема 1. Педагогічна психологія як галузь знань

Об'єкт і предмет педагогічної психології. Структура і функції педагогічної психології. Мета і завдання педагогічної психології. Місце педагогічної психології у системі психологічних знань. Методологія і методи педагогічної психології.

Тема 2. Виникнення та становлення педагогічної психології.

Зародження педагогічної психології у давньому світі. Ідеї педагогічної психології у середньовіччі, в епоху Відродження, Просвітництва. Становлення педагогічної психології у 19- на початку 20 ст. Основні тенденції розвитку педагогічної психології на сучасному етапі. Становлення і розвиток педагогічної психології в Україні.

Змістовий модуль 2. Психологія виховання

Тема 3. Психологія виховання як розділ педагогічної психології

Психологічна суть процесу виховання. Основні теорії виховання. Позиція особистості як психологічний об'єкт виховання. Методологічні й методичні принципи виховання. Поняття виховного впливу. Класифікація виховних впливів.

Тема 4. Психологічний зміст управління вихованням.

Завдання виховання особистості. Психологічні основи керівництва процесом виховання. Психологічні механізми виховання. Чинники виховання. Критерії вихованості. Особистісна орієнтація виховних технологій.

Тема 5. Вікові та індивідуальні аспекти виховання.

Виховання молодших школярів. Виховання підлітків та старшокласників. індивідуальний підхід у вихованні. Психологічні основи організації самовиховання. Психологія перевиховання.

Модуль 2.

Змістовий модуль 3. Психологія навчання

Тема 6. Психологія учіння.

Поняття про наuczіння й учіння. Механізми і закони наuczіння. Учіння як пізнавальна діяльність. Зарубіжні концепції учіння. Вітчизняні теорії учіння.

Тема 7. Психологія навчання як розділ педагогічної психології.

Зміст і суть категорії навчання. Навчання як умова розвитку. Основні лінії психічного розвитку в процесі навчання і виховання. Історичні методи і форми організації навчання. Предмет навчальної діяльності. Мотивація навчальної діяльності. Психологічна характеристика навчальних дій і їх видів. Результат навчальної діяльності.

Тема 8. Психологія типів і видів навчання.

Психологічна характеристика типів навчання. Психологічна характеристика видів навчання. Психологія засвоєння і розуміння знань і понять. Психологічні засади формування умінь. Психологічні умови формування навичок.

Тема 9. Вікові аспекти навчання.

Молодший школяр як суб'єкт навчальної діяльності. Психологічні особливості навчання на етапі зрілого дитинства. Підліток як суб'єкт навчальної діяльності. Психологія навчання старшокласників.

Тема 10. Психологія навчання обдарованих і невстигаючих дітей.

Психологічні засади роботи з обдарованими дітьми. Психологічні основи роботи з відстаючими у навчанні дітьми. Психологія індивідуалізації навчання. Психологія диференціації навчання.

Змістовий модуль 4. Психологія педагогічної діяльності і психологія вчителя

Тема 11. Психологія педагогічної діяльності.

Педагогічна діяльність у системі інших видів діяльності. Психологічна характеристика педагогічної діяльності. Структура педагогічної діяльності. Соціально-психологічні аспекти педагогічної діяльності. Суб'єкт - суб'єктна взаємодія в педагогічній діяльності. Психологія стилів педагогічної діяльності.

Тема 12. Психологія особистості вчителя.

Психологічна характеристика особистості вчителя. Професійна самосвідомість. Стресостійкість педагога. Професійна відповідність (придатність) вчителя. Педагогічні вміння. Педагогічні здібності. Педагогічні характеристики педагогічної майстерності і її рівнів.

Тема 13. Професійно-педагогічна комунікація.

Сутність професійно-педагогічної комунікації. Об'єкт, предмет та функції професійно-педагогічної комунікації. Модель процесу комунікації. Комунікативність педагога. Засоби професійно-педагогічної комунікації.

Тема 14. Взаємодія вчителя з соціальним оточенням.

Психологія авторитету вчителя в учнівському колективі. Соціально-психологічні проблеми адаптації молодого вчителя до умов педагогічної діяльності. Професійна деформація педагога. Внутріособистісні конфлікти педагога і їх прояв у професійній діяльності.

Тема 15. Педагогічна психологія аномальних і екстремальних випадків.

Патологія батьків і її вплив на розвиток дітей. Затримка інтелектуального розвитку. Розлади у дитячому і підлітковому віці. Дитина в екстремальній ситуації. Насильство над дітьми і його види. Суїциди серед дітей і підлітків. Переживання синдрому втрати.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма навчання: заочна				
	Форма навчання: денна					Форма навчання: заочна				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
л		п	лаб	с.р	л		п	лаб	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5-й семестр										
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Вступ до педагогічної психології.										
Тема 1. Педагогічна психологія як галузь знань	6	4			2	6	2			4
Тема 2. Виникнення та становлення педагогічної психології.	6		2		4	6				6
Разом за модуль	12	4	2		6	12	2			10
Змістовий модуль 2. Психологія виховання										
Тема 3. Психологія виховання як розділ педагогічної психології	6	2			4	4				4

Тема 4. Психологічний зміст управління вихованням.	6	2	2		2	6		2		4
Тема 5. Вікові та індивідуальні аспекти виховання	6	2	2		2	6				6
Модульна контрольна робота	2	2								
Разом за модуль	20	8	4		8	16		2		14
Модуль 2										
Змістовий модуль 3. Психологія навчання										
Тема 6. Психологія учіння.	4	2			2	6	2			4
Тема 7. Психологія навчання як розділ педагогічної психології.	6	2	2		2	6		2		4
Тема 8. Психологія типів і видів навчання.	6	2			4	6				6
Тема 9. Вікові аспекти навчання.	6	2			4	6				6
Тема 10. Психологія навчання обдарованих і невстигаючих дітей.	6		2		4	6				6
Разом за модуль	28	8	4		16	30	2	2		26
Змістовий модуль 4. Психологія педагогічної діяльності і психологія вчителя										
Тема 11. Психологія педагогічної діяльності.	6	2	2		2	6	2			4
Тема 12. Психологія особистості вчителя.	6	2	2		2	8	2			6
Тема 13. Професійно-педагогічна комунікація.	6	2			4	6				6
Тема 14. Взаємодія вчителя з соціальним оточенням.	6	2			4	6				6
Тема 15. Педагогічна психологія аномальних і екстремальних випадків.	4				4	6				6
Модульна контрольна робота	2	2								
Разом за модуль	30	10	4		16	32	4			28
Разом за семестр	90	30	14		46	90	8	4		78

6.3. Теми практичних /лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Виникнення та становлення педагогічної психології.	2	
2	Психологічний зміст управління вихованням.	2	2
3	Вікові та індивідуальні аспекти виховання	2	
4	Психологія навчання як розділ педагогічної психології	2	2
5	Психологія навчання обдарованих і невстигаючих дітей	2	

6	Психологія педагогічної діяльності	2	
7	Психологія особистості вчителя	2	
	Разом:	14	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Педагогічна психологія як галузь знань	2	4
2	Виникнення та становлення педагогічної психології	4	6
3	Психологія виховання як розділ педагогічної психології	4	4
4	Психологічний зміст управління вихованням	2	4
5	Вікові та індивідуальні аспекти виховання	2	6
6	Психологія учіння	2	4
7	Психологія навчання як розділ педагогічної психології	2	4
8	Психологія типів і видів навчання	4	6
9	Вікові аспекти навчання	4	6
10	Психологія навчання обдарованих і невстигаючих дітей	4	6
11	Психологія педагогічної діяльності	2	4
12	Психологія особистості вчителя	2	6
13	Професійно-педагогічна комунікація	4	6
14	Взаємодія вчителя з соціальним оточенням.	4	6
15	Педагогічна психологія аномальних і екстремальних випадків	4	6
	Разом:	46	78

Примітка. Самостійна робота виконується студентом у вигляді конспекту згідно визначених завдань у навчальному зошиті з дисципліни.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бочелюк В. Й. Педагогічна психологія / В.Й. Бочелюк, В.В. Зарицька. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 248 с.
2. Видра О.Г. Вікова та педагогічна психологія / О.Г.Видра. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 112с.
3. Власова О. І. Педагогічна психологія: навчальний посібник / О.І. Власова. – К.: Либідь, 2005. – 400с.
4. Заброцький М. М. Педагогічна психологія / М.М. Заброцький . – К.: МАУП, 2000. – 100с.
5. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія: навчальний посібник / Т.М. Лисянська: Нац.пед.ун-т ім.М.П. Драгоманова. – К., 2002. – 210 с.
6. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія: практикум: навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл./ Т.М. Лисянська . – К.: Каравела, 2012. – 224с.
7. Педагогічна психологія: Навч. посіб./ [Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В.]– К.: Центр учбової літератури, 2012. – 168 с.
8. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія (програмні основи, змістовні модулі, інформаційне забезпечення): Навчально-методичний посібник. / В. М. Поліщук. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 330с.
9. Потапчук Л. В. Педагогічна психологія: Метод. рек. для студ. спец. "Психологія" / Л. В. Потапчук // Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. Психол. ф-т. Каф. пед. та вік. психології. – Луцьк: РВВ "Вежа" Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2004. – 88 с.
10. Савчин М.В. Педагогічна психологія: навчальний посібник / М.В.Савчин. – Київ. – Академвидав, 2007. – 424 с.
11. Скрипченко О. В. Вікова та педагогічна психологія : Навч. посібник /О.В.Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. // - 2-ге вид. – К.: Каравела, 2007. – 400 с.
12. Степанов О.М. Педагогічна психологія: навч. посібн. / О.М.Степанов.– К.:Академвидав, 2011. – 402с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Наукова бібліотека Ужгородського Національного університету – <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>
2. Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка. - <http://www.biblioteka.uz.ua/>
3. НаціональнабібліотекаУкраїніім. В. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Національна бібліотека Україниім. Ярослава Мудрого <http://nplu.org/>
5. Державна науково-педагогічнабібліотекаУкраїніім. В.О.Сухомлинського - <http://www.library.edu-ua.net>
6. Наукова бібліотека Мукачівського державного університету – <https://msu.edu.ua/library/>
7. Мукачівська міська централізована бібліотека, ім. О.Духновича - <http://www.muklib.mk.uz.ua/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____ Михайлишин У.Б.
(підпис)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри
Михайлишин У.Б.

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри Михайлишин У.Б.

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри Михайлишин У.Б.